

Päättöpuheenvuoro, piispa Matti Salomäki

Hyvät työtoverit!

Parin päivän kokoontumisemme toivon sanoman äärellä alkaa olla päättymässä. Lieneekö toivo lisääntynyt vai vähentynyt yhteisten keskustelujen, alustusten, kanavien ja työskentelyjen myötä? Eilen täällä oli ainakin yksi Toivo paikalla, onko enää sitäkään... Minunkin äidin isä oli nimeltään Toivo. Kun hän syntyi Luumäellä, oli vuosi 1902, toivolla oli silloin erilaiset haasteet, ehkä alettiin jo odotella Suomen itsenäistymistä. Nuorena huvitti, kun laulettiin nuorten illoissa rukouslaulua: muista niitä, jotka hiljaa, jotka hiljaa toivovat, hiljaa toivovat. Toivon puoliso eli minun mummini oli Hilja.

Kristillinen toivo nousee lupauksista. Siitä, että tiedämme edessä loistavan valon, vaikka emme sitä juuri nyt näkisikään. Heprealaiskirjeen määritelmä on kuvaava, kun puhutaan uskosta ja toivosta: Usko on sen näkemistä, mitä ei nähdä tai sen todellisuutta, mitä toivotaan (Hepr 11:1). Sen näkemistä mitä ei nähdä, näkemistä sen pilven tai usvan tai pimeyden läpi, mikä on edessä, luottaen, että siellä on valoa.

Sanan toivo wikipediamääritteisä sanottiin näin: ”Toivo on harras odotus siitä, että jotakin suotuisaa tapahtuu. Toivoon liittyy huomion kiinnittäminen tavoitteeseen, epävarmuuden tunne sekä usko tavoitteen saavuttamiseen. Toiveikkuutta voi tuntea myös sellaisista asioista, joihin ei voi itse vaikuttaa mitenkään”.

Toivo on siis valoon uskomista, vaikka valoa ei vielä näkyisikään. Toivoon liittyy tähyäminen tätä hetkeä kauemmaksi. Mutta siihen liittyy myös epävarmuuden tunne. Näin toivo on kuin se virren 600 kynttilän liekki, joka voi välillä olla kuin hiipumassa, mutta joka kuitenkin säilyy hengissä tuiverruksenkin keskellä.

Tässä loppupuheenvuorossa haluan nostaa kuitenkin esiin myös toisen näkökulman toivoon, joka on näidenkin päivien aikana jo tullut esiin. Sitä luonnehtii hyvin Hongkongilaisen professorin Lin Yutangin lause: ”Toivo on kuin tie maassa; tie ei ole koskaan ollut, mutta kun monet ihmiset kävelevät sitä, tie syntyy”.

Toivo on siis myös tekoja. Niitä nyt tarvitaan. **Ensiksi** toivo on toimintaa suhteessa Jumalaan. Jos uskomme Jumalaan, toivo on puhumista hänelle, rukousta, toivon aterian ehtoollisen nauttimista, turvaamista hänen lupauksiinsa. **Toiseksi** toivo on toimintaa suhteessa luontoon. Toivoa hämärtää luomakunnan huokailu, mutta meillä on sitäkin ajatellen edessä toivon tie, jolla pienin ja suuremmin teoin käännämme suuntaa liiallisesta kuluttamisesta ja hyväksikäytöstä varjeluun ja suojeluun. Siihenkin liittyy usein toivottomuuden ja epävarmuuden tunne, mutta kuitenkin voimme ottaa näitä askeleita toivon tiellä! Kun monet ihmiset kävelevät sitä, tie syntyy! Luomakunnan osalta voin kokea suurta voimattomuutta maailmanlaajuisten ilmiöiden äärellä, mutta toisaalta myös mahdollisuutta aivan pienillä asioilla jopa omassa kodissa ja arkisilla teoilla vaikuttaa asiaan. Ja sitten on vielä **kolmanneksi** toinen ihminen, joka tarvitsee toivon sanoja ja tekoja. Ehkä ei ole aina mahdollisuutta osallistua sähkölaskun tai ruokalaskun jakamiseen, mutta voi ohjata avun lähteelle, vaikka diakoniaan ja jo se, että saa puhua huolesta ja ahdistuksesta toiselle, on avuksi. Lähimmäisen rakastaminen on hänen taakkansa kantamista yhdessä hänen kanssaan. Siitä avautuu toivo hänelle, kun joku välittää ja on kiinnostunut.

Toivo on kuin tie maassa; tie ei ole koskaan ollut, mutta kuin monet ihmiset kävelevät siitä, tie syntyy. Nyt on meidän tehtävämme lähteä tallaamaan tuota polkua, niin että siitä syntyy tie kaikkien kävellä, toivon tie.

Onhan meillä edellä kävelijä tällä tiellä. Hän, joka avasi tien ja on tie, on myös toivon tie. Paavali tiivistää toivon Kristukseen: "Hän on tahtonut antaa heille tiedoksi, miten häikäisevän kirkas on tämä kaikille kansoille ilmaistava salaisuus: Kristus teidän keskellänne*, kirkkauden toivo". (Kol 1:27) Kristus teidän keskellänne, kirkkauden toivo! Se toivon liekki ei sammuu!

Lähtekää viemään toivon sanomaa, sytyttämään toivon kynttilöitä, polkemaan toivon tietä! Ja eilen lähti liikkeelle piispojen yhteinen viesti: "Jumalassa on toivo". Lukekaa ja välittäkää eteenpäin sitäkin.

Ottakaa vastaan Herran siunaus!